

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 36Csp/43/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4119203935
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Moravčíková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2021:4119203935.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra, sudkyňou JUDr. Katarínou Moravčíkovou, v spore žalobkyne: Jana C., nar.XX.XX.XXXX, bytom C. rad XXXX/XX, M., zastúpená Občianskym združením OPOS, so sídlom A. Hlinku 1084/24A, Trenčianska Teplá, IČO: 51 147 688, proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpený Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., so sídlom 1.mája 173/11, Trenčín, adresa pre doručovanie Teplická 7434/147, Piešťany, o zaplatenie 1 552,52 eur s príslušenstvom a iné, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu zamietá.

II. Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania proti žalobkyňi v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobou zo dňa 11.04.2019 sa žalobkyňa domáhala, aby jej žalovaný zaplatil sumu vo výške 1 555,52 eur titulom bezdôvodného obohatenia ako aj určenia, že úver zo zmluvy č. SUA13/005422 zo dňa 05.11.2013, uzatvorený medzi žalobkyňou a žalovaným, je bezúročný a bez poplatkov; zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov konania. V žalobe uviedla, že ako dlžník uzavrela so žalovaným ako veriteľom dňa 05.11.2013 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. SUA13/005422, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru na nákup motorového vozidla značky Volkswagen Golf 2.0 TDI Sportline, VIN: H v hodnote 6 690 eur. Dňa 05.11.2013 bola uhradená aj mimoriadna splátka, tzv. akontácia vo výške 669 eur, ktorá bola odráтанá od celkovej ceny vozidla. Celková výška úveru bola žalovaným vyráтанá v sume 6 021 eur ako doplatok za cenu vozidla po odráтанí akontácie. V tomto prípade ide podľa žalobkyne o spotrebiteľský úver. Predajca motorového vozidla - Daniel Kopáčik - BRIAM, pripravil zmluvy, ktoré boli formalizované a štandardizované a žalobkyňa ich podpísala v dobrej viere, že práve veriteľ bude postupovať s odbornou starostlivosťou. Ku dňu podania žaloby uhradila žalovanému sumu 7 576,52 eur. Stratila schopnosť splácať úver a zo strany žalovaného jej bola doručená žiadosť o odovzdanie vozidla. Namietala neprijateľné zmluvné podmienky, a to neprípustnosť zabezpečovacieho prevodu práva pri spotrebiteľskej zmluve, rozporovala výšku nákladov spojených s poskytnutím úveru vo výške 4 094,25 eur. Bol jej poskytnutý úver v sume 6 021 eur, a to v krátenej forme, preto nemala možnosť využiť ekonomicky celú deklarovanú sumu istiny. Namietala aj postup žalovaného pri výške ročnej percentuálnej miery nákladov vo výške 25,96%. Uvedené skutočnosti odôvodňovali podľa žalobkyne záver, že úver je bezúročný a bez poplatkov, z dôvodu čoho nemá žalobkyňa povinnosť a žalovaný právo na iné plnenie ako je suma, ktorú jej žalovaný ako veriteľ skutočne poskytol. Pretože doteraz uhradila sumu 7 576,52 eur, má nárok na vrátenie sumy vo výške 1 555,52 eur.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a poprel ju v celom rozsahu. Žalovaný bol presvedčený, že z jeho strany nedošlo a ani nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu, keďže prijímal platby (splátky

úveru) žalobkyne oprávnene, a to na základe platne uzavretej úverovej zmluvy a v súlade s riadne dohodnutými zmluvnými podmienkami. Žalovaný sa podporne bránil voči uplatnenému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia aj námietkou premlčania v zmysle § 100 ods. 1 v spojitosti s ods. 2 Občianskeho zákonníka o premlčaní majetkových práv žalobkyne. Žalovaný považoval zmluvu o úvere za platný právny úkon, má všetky zákonné náležitosti a neobsahuje ustanovenia, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Preto navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť a priznať žalovanému nárok na náhradu trov konania.

3. Žalobkyňa ďalej uviedla, že ak žalovaný ako veriteľ prijal plnenie presahujúce istinu úveru, je možné žiadať vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré vznikne na strane žalovaného prijatím plnenia v rozpore so skutočnosťou, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Jej plnenie prekročilo výšku poskytnutého úveru, pričom žalovaný v zmluve nesplnil ani náležitosť zmluvy v časti výšky RPMN, nákladov; preto výška RPMN bude oveľa vyššia ako hodnota uvedená v zmluve. Námietku premlčania rozprávala.

4. Rozsudkom Okresného súdu Nitra zo dňa 03.10.2019, č. k. 36Csp/43/2019 súd žalobnému návrhu v časti zaplata sumy 1 552,52 eur s príslušenstvom (5% úrok z omeškania ročne z dlžnej sumy od 11.04.2019 do zaplata) vyhovel; zároveň určil, že úver zo zmluvy č. SUA13/005422 zo dňa 05.11.2013, je bezúročný a bez poplatkov. V prevyšujúcej časti (ohľadne výšky úroku z omeškania nad 5% ročne) súd žalobu zamietol a priznal žalobkyňi nárok na náhradu trov konania.

5. Proti rozsudku podal odvolanie žalovaný, v ktorom sa vyjadril aj k otázke premlčania, bezdôvodného obohatenia ale aj ku skúmaniu bonity klienta z jeho strany pri uzatváraní úverovej zmluvy. Uviedol, že v rámci postupu pri poskytovaní úveru naplnil žalovaný svoju zákonnú povinnosť preverovania bonity spotrebiteľa dôsledným zisťovaním jeho kreditného skóre, čiže credit scoringu, ktoré zaisťuje oddelenie úverových rizík. Týmto procesom je posudzovaná spotrebiteľova príjmová a výdavková stránka a ďalej sa skúmajú klientske informácie o premenných ako napr. vek, vzdelanie, zdroj príjmov, rodinný stav, počet detí, spôsob bývania a pod. Pre tento účel je využívaný štatistický model, ktorého výstupom je pravdepodobnosť dodržania úverových záväzkov zo strany klienta. Uvedené na základe parametrov vytvorených odbornými zamestnancami vykonáva automatizovaný systém. Pre predchádzanie vzniku omeškania klienta s úhradou splátok zabezpečuje kontrolu bonity klienta, ktorej výsledkom je limit najvyššej mesačnej splátky. V rámci neho je overovaná schopnosť klienta splácať ďalšie finančné záväzky a hradiť nevyhnutné životné výdavky. Je zohľadňované rodinné postavenie klienta, najmä vyživovacia povinnosť, príjem partnera, prípadne ďalšie skutočnosti. Pokiaľ z takto uvedených informácií vznikne pochybnosť o pravosti tvrdenia klienta, pristupuje k žiadosti o predloženie potvrdenia o výške príjmu alebo výpisu z bankového účtu, overenie údajov o zamestnaní a pod. Existenciu prípadných ďalších pochybností ohľadom bonity klienta minimalizuje kontrolou klienta v externých registroch. Využívané sú úverové registre SOLUS a NRKI. Žalobkyňa ako klient pri uzatváraní úverovej zmluvy uviedla, že je zamestnancom na dobu neurčitú, jej čistý mesačný príjem predstavuje výšku 660 eur, pričom žije v domácnosti rodičov, takže nemá žiadne paušálne mesačné výdavky domácnosti. Vzhľadom na výšku úveru, kedy žalobkyňi bola poskytnutá suma 6 021 eur, a ďalej s ohľadom na sofistikovanú analýzu, ktorej bola žalobkyňa pri dojednávani úveru podrobená, splnil podmienky zákona, kedy miera preverenia zodpovedá čiastke, a teda postupoval v danej veci s odbornou starostlivosťou. Zákon apriori nestanovuje povinnosť preskúmania dát, ako veriteľ však v prípadoch pochybností zabezpečuje dodatočné dáta, a to nad rámec svojich povinností. Tiež poukázal na skutočnosť, že v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch sa neupravuje spôsob, akým má veriteľ posudzovať schopnosť klienta splácať úver, odkazuje sa len na odbornú starostlivosť. Túto povinnosť si v zmysle zákona dostatočne a dôsledne splnil.

6. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd uznesením zo dňa 19.01.2021, č. k. 9CoCsp/1/2020-157, rozsudok súdu prvej inštancie v jeho vyhovujúcich výrokoch (I.,II.) a vo výroku o náhrade trov konania zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že dospel k záveru, že pre posúdenie danej veci bolo rozhodujúce posúdenie dvoch skutočností, jednak toho, či uplatnený nárok žalobkyne nie je premlčaný, a jednak toho, či je možné zmluvu uzatvorenú medzi stranami sporu považovať za bezúročnú a bez poplatkov. Názor súdu prvej inštancie v otázke posúdenia premlčania vyhodnotil odvolací súd ako nedostatočne odôvodnený (nepočítanie plynutia premlčacej doby od konkrétneho dňa predstavujúceho počiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby). Okrem toho sa nestotožnil ani so záverom súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru. Podľa odvolacieho súdu zmluva spĺňala náležitosť § 9 ods.

2 písm. b) zák. č. 129/2010 Z. z. , pretože v zmluve boli uvedené údaje o finančnom agentovi v požadovanom rozsahu. Za dôvodné považoval odvolanie žalovaného aj ohľadne § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., keď súd prvej inštancie túto skutočnosť nepovažoval počas konania inak za spornú. V tomto smere súd prvej inštancie nepostupoval procesne správne a jeho závery sú preto prekvapivé. Taktiež poukázal na nesprávny záver súdu prvej inštancie vo vzťahu k celkovej čiastke, ktorú mal spotrebiteľ zaplatiť.

7. Súd spolu s doručením uznesenia odvolacieho súdu vyzval zástupcu žalobkyne, aby oznámil, či trvá na podanej žalobe, ale na výzvu nereagoval.

8. Zástupca žalobkyne ďalej v konaní uviedol, že v konaní si žalobkyňa žiada plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy a to, že prijala za stavu finančnej tiesne finančné prostriedky, je pochopiteľné a prirodzené. Poskytovanie úverov a pôžičiek je veľmi závažným predmetom podnikateľskej činnosti, pretože pri tomto nejde o odplatu platenú v hotovosti, ale o odloženú platbu bez toho, aby bolo zrejmé, čo postretne dlžníka po uzavretí zmluvy. Aj keď táto agenda je obzvlášť sledovaná z dôvodu neistých pomerov, ktoré môžu nastať po poskytnutí úveru, potom musia existovať prísne nároky na vyžadovania povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a vyhodnotiť bonitu spotrebiteľa. V prvom rade by malo ísť veriteľovi o to byť obozretný komu poskytuje úver, za akých podmienok. Pokiaľ v zmluve veriteľ uvedie zákon, ktorým sa má daná zmluva spravovať, je potrebné, aby takéto zmluvné dojednania aj rešpektoval. Žalobkyňa zotrvala na svojich vyjadreniach, trvala na tom, že zmluva neobsahuje prísne zákonom stanovené náležitosti, preto je úver bezúročný a bez poplatkov.

9. Právny zástupca žalovaného súdu doručil vyjadrenie k otázke posudzovania bonity klienta pri uzatváraní zmluvy. Žalovaný si overoval bonitu klienta pred uzatvorením žalovanej úverovej zmluvy dôsledne a zo všetkých dostupných zdrojov. Pokiaľ by si tieto informácie neoveroval, nemal by ako do úverovej zmluvy uviesť zamestnávateľa, výšku príjmu, rodinný stav a vyživovaciu povinnosť. Poskytnuté informácie si obratom overoval v dostupnom registri SOLUS. Bonita teda bola riadne overená a zdokladovaná, o čom žalovaný predložil dôkaz už pri odvolaní. Žalovaný pred uzatvorením úverovej zmluvy poskytol žalobkyňi štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, ktoré sú žalobkyňou podpísané a žalovaný ich aj ako dôkaz predložil. Taktiež posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver postupom, detailnejšie špecifikovaným už v odvolaní, pričom mechanizmus výpočtu bol uvedený v tabuľke prílohy „Informácie z interného systému“. V danom prípade žalovaný zastáva názor, že pri skúmaní bonity žalobcu ako klienta postupoval s najvyššou možnou mierou odbornej starostlivosti, preto v zmysle citovanej zákonnej úpravy splnil všetky podmienky, ktoré mu zákon ukladal, na základe čoho nemožno vyhodnotiť úver za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu hrubého porušenia povinností. Žalovaný predložil súdu dôkladnú analýzu preverovania bonity klienta tak z informácií ním poskytnutých ako aj z údajov z registra, preto zastáva názor, že jeho konanie jednoznačne nemôže byť vyhodnotený ako hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods.1 zák. č. 129/2010 Z. z. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, keď nárok žalobkyne na určenie bezúročnosti a bez poplatkovosti úverovej zmluvy uplatňovaný v tomto konaní nemá žiadne opodstatnenie a nie je dôvodný, žalovaný navrhol, aby súd žalobu ako nedôvodnú zamietol a priznal žalovanému náhradu trov konania a trov právneho zastúpenia.

10. Súd vzhľadom na námietku žalobkyne ohľadne výšky percentuálnej miery nákladov vo výške 25,96% (bod 7 žaloby), s poukazom na § 295 Civilného sporového poriadku, požiadal Národnú banku Slovenska (NBS) o prepočet výšky RPMN, uvedenej v čl. 4. zmluvy.

11. Súd vo veci nariadil pojednávanie, pričom zástupcovia strán sporu ospravedlnili svoju neúčast' na pojednávaní.

12. Zástupca žalobkyne navrhol, aby súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a k stanovisku NBS uviedol, že mu nie je jasné, ako dospel kontrolný orgán k výpočtu RPMN, ak za jednoduchého matematického výpočtu (výška splátky x počet splátok + poplatok za úver + akontácia, teda 165,80 eur x 60 + 167,25 eur + 669 eur = 10 784,25 eur) dostane vypočítanú hodnotu celkových nákladov, čo má spotrebiteľ na úver zaplatiť. Žalobkyňa však v zmluve podpísala celkovú výšku uvedenú žalovaným 10 115,25 eur, čo je nižšia suma, čím je spochybnená aj výška výpočtu RPMN v %. Ak je suma na úver vyššia, je nepochybné, že aj údaj o RPMN bude vyššie ako je uvedené v zmluve. Nie je na to potrebný ani prepočet.

13. Právny zástupca žalovaného uviedol, že žalovaný nemá žiadne ďalšie skutočnosti a dôkazy okrem tých, ktoré už uviedol a zotrval na tom, že ide o nedôvodnú a nepodloženú žalobu, ktorú navrhol zamietnuť.

14. Súd vykonal dokazovanie, tj. oboznámil sa s listinnými dôkazmi, najmä žalobou s prílohami, zmluvou o úvere a o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva zo dňa 05.11.2013, splátkovým kalendárom zmluvy o úvere, všeobecnými zmluvnými podmienkami, výzvami k splateniu dlhu zo strany žalovaného z 21.03.2019, 06.12.2018, žiadosťou žalovaného zo dňa 07.03.2017, návrhom žalobkyne na mimosúdnu dohodu, odvolaním žalovaného, matričným listom klienta, stanoviskom NBS, vyjadreniami strán sporu, a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

15. Medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a žalovaným ako veriteľom bola uzatvorená dňa 05.11.2013 zmluva o spotrebiteľskom úvere č. SUA13/005422, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 6 021 eur, pričom predmetom financovania bolo motorové vozidlo, a to značky Volkswagen Golf 2,0 TDI Sportline. Predmet financovania bol dodaný p. Danielom Kopáčikom - BRIAM. Žalobkyňa sa zaviazala vrátiť peňažné prostriedky postupne v 60. mesačných splátkach, mesačná splátka bola vo výške 165,80 eur, dátum prvej mesačnej splátky dňa 03.12.2013 a konečná splatnosť úveru bola určená dňom 03.11.2018. Konečná cena predmetu financovania bola 6 690 eur, časť kúpnej ceny vo výške 669 eur bola v hotovosti uhradená žalobkyňou pri podpise zmluvy, poplatok za poskytnutie úveru bol 167,25 eur. Ročná úroková sadzba bola 21,925509%, RPMN: 25,96%, priemerná hodnota RPMN: 22,98%. Celkové náklady spotrebiteľa boli určené sumou 4 094,25 eur a celková čiastka splatná spotrebiteľom bola vyčíslená na sumu 10 115,25 eur.

16. Spolu so zmluvou o úvere bola podpísaná aj zmluva o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva, predmetom zmluvy bolo už vyššie spomínané motorové vozidlo.

17. Dňa 05.11.2013 žalobkyňa podpísala štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere, kde boli uvedené podmienky úveru ako aj bola poskytnutá žalobkyni informácia o RPMN a o priemernej RPMN k dátumu žiadosti o uzatvorenie zmluvy, a to RPMN 25,96% a priemerná RPMN 22,96%.

18. Medzi stranami sporu bol podpísaný splátkový kalendár zmluvy o úvere dňa 05.11.2013, podľa ktorého mesačná splátka úveru predstavovala sumu 165,80 eur, a to od 03.12.2013 do 03.11.2018.

19. Dňa 05.11.2013 žalobkyňa podpísala tzv. matričný list klienta (fyzická osoba), kde boli okrem jej osobných údajov uvedené údaje o zdroje príjmu (zamestnanec-doba neurčitá), zamestnávateľovi (M.M.G. s.r.o., Veľké Leváre 753), pracovná pozícia (prevádzkovi pracovníci v službách a obchode), finančné záväzky klienta (mesačný príjem 660 eur), pomery klienta (druh bývania - u rodičov, vzdelanie - stredné, rodinný stav - slobodná, počet osôb v spoločnej domácnosti 3, z toho vyživovaných 0). Klient potvrdil podpisom pravdivosť údajov a dal súhlas žalovanému k ich evidencii a internému použitiu.

20. Žalovaný listom zo dňa 07.03.2017 žiadal žalobkyňu o odovzdanie motorového vozidla z dôvodu dlhu vo výške 580,44 eur. Výzvou na zaplatenie zo dňa 06.12.2018 žalovaný žiadal od žalobkyne zaplatenie sumy 3 206,52 eur, s oznámením, že márnym uplynutím lehoty, pristúpi žalovaný k zosplateniu úverovej zmluvy. Výzvou k splateniu celého dlhu zo dňa 21.03.2019 žalovaný vyzval žalobkyňu na zaplatenie sumy 3 206,52 eur a upozornil ju na možnosť odobratia motorového vozidla.

21. Podľa prehľadu úhrad žalovaného na úverovú zmluvu bolo zo strany žalobkyne zaplatené celkovo 7 461 eur v období od 05.12.2013 do 08.01.2018.

22. Národná banka Slovenska v stanovisku k RPMN zo dňa 26.05.2021 uviedla, že odbor ochrany finančných spotrebiteľov NBS (OFS) vykonal kontrolný prepočet RPMN, vychádzajúci z údajov obsiahnutých v predložených kópiách úverovej zmluvy č. SUA13/005422 z 05.11.2013, zmluvy o zabezpečovacom prevode vlastníckeho práva z 05.11.2013, tlačiva štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere, výške RPMN a výške priemernej PRMN, splátkového kalendára, prehľadu splácania, úverových podmienok a matričného listu klienta. Poukázala na § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z. z., čl. 9.7 a 9.8 zmluvy, pričom skonštatovala, že v dokumentácii nie sú podklady, ktoré by priamo nasvedčovali tomu, či uzavretie zmluvy za ponúkaných podmienok bolo

alebo nebolo podmienené prístupím spotrebiteľa k zmluvám o doplnkových službách. Jednorázový poplatok za poskytnutie úveru vo výške 167,25 eur je podľa § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z. z. nákladom súvisiacim so získaním úveru a započítava sa do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. OFS vykonal kontrolný prepočet RPMN, a to pomocou interne vytvorenej aplikácie na jej výpočet. Konštatoval, že hodnota RPMN je vo výške 25,96% a platí za predpokladu, že celková výška úveru vstupujúca do výpočtu RPMN je podľa údajov úverovej zmluvy a zmluvy vo výške 6 021 eur a za predpokladu, že úver bol načeraný dňa 05.11.2013.

23. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

24. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

25. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

26. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

27. Podľa § 451 odsek 1 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

28. Podľa § 451 odsek 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

29. Podľa § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len o zákon o spotrebiteľských úveroch), účinného v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

30. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

31. Podľa § 9 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

32. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20130610.html>> za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

33. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r), a y).

34. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

35. Súd dospel po vykonanom dokazovaní k záveru, že v predmetnej veci žalobkyňou uplatnené nároky majú základ v spotrebiteľskej zmluve.

36. Je nesporné, že k uzatvoreniu zmluvy o spotrebiteľskom úvere došlo, žalobkyňa úver čerpala. Preto bolo potrebné posúdiť, a to aj s poukazom na právny názor odvolacieho súdu, či je možné posudzovať úverovú zmluvu zo dňa 05.11.2013 považovať za bezúročnú a bez poplatkov.

37. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že zmluva o úvere č. SUA13/005422 má všetky náležitosti tak podľa zák. č. 129/2010 Z. z. ako aj ustanovení Občianskeho zákonníka. Vo vzťahu k námietkam žalobkyne ohľadne výšky RPMN, súd poukazuje na vyjadrenie NBS, ktorú súd požiadal o jej prepočet, pretože to považoval za nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (§ 295 Civilného sporového poriadku). Zo stanoviska NBS mal súd preukázané, že výška RPMN, uvedená v úverovej zmluve ako 25,96% je totožná so stanoviskom NBS. Súd sa nestotožnil s názorom žalobkyne zo dňa 19.06.2021, že by nebolo zrejmé ako NBS dospela k výpočtu RPMN. V stanovisku NBS bolo jednoznačne uvedené, že kontrolný prepočet RPMN vykonala pomocou interne vytvorenej aplikácie na jej výpočet ako aj to, že tento prepočet vykonal priamo odbor ochrany finančných spotrebiteľov NBS, ktorý slúži na ochranu

spotrebiteľov, rieši ich podnety ako aj dohliada na ochranu práv finančných spotrebiteľov a iných klientov s cieľom prispieť k bezpečnému a zdravému fungovaniu finančného trhu.

38. Pokiaľ ide o údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť (§ 9 ods. 2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z. z.), tak v tomto smere súd poukazuje na odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu (bod 16), keď výpočet treba vykonať tak, že k sume predstavujúcej 60 splátok po 165,80 eura (9 948 eur) bude pripočítaný náklad, ktorý žalobkyňa vynaložila na poplatok za poskytnutie úveru vo výške 167,25 eur, čo potom správne predstavuje sumu 10 115,25 eur ako celkovú čiastku, ktorú musí žalobkyňa zaplatiť. Presne táto suma je uvedená aj v samotnej úverovej zmluve.

39. Ďalšou skutočnosťou, s ktorou sa súd musel vyporiadať, bolo posúdenie, či dodávateľ konal s odbornou starostlivosťou a či zistil tzv. bonitu spotrebiteľa, teda jeho schopnosť poskytnutý spotrebiteľský úver splácať. Pretože, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru a pri hrubom porušení odbornej starostlivosti sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Súd mal vykonaným dokazovaním preukázané, že žalovaný nekonal v rozpore s § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. V rámci postupu v poskytovaní úveru naplnil žalovaný svoju zákonnú povinnosť preverovania bonity spotrebiteľa dôsledným zisťovaním jeho bonity. Podrobne súdu vysvetlil postup, ktorý realizoval pri uzatvorení úverovej zmluvy a taktiež preukázal pomery na strane žalobkyne tzv. matričným listom klienta, ktorý bol podpísaný žalobkyňou dňa 05.11.2013.

40. Na základe toho, súd považoval úverovú zmluvu č. SUA13/005422 zo dňa 05.11.2013 za platný právny úkon so všetkými náležitosťami tak podľa zákona č. 129/2010 Z. z. ako aj príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Vykonaným dokazovaním súd nemal tiež preukázané, že by žalovaný konal v rozpore s § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z., preto nemožno úverovú zmluvu považovať za bezúročnú a bez poplatkov, tak ako to ustanovuje § 11 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z. z.

41. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala vydania bezdôvodného obohatenia. Pretože súd nezistil žiadny dôvod, pre ktorý by mal úverovú zmluvu považovať za bezúročnú a bez poplatkov, dospel k záveru, že na strane žalobkyne nevznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. V konaní nebolo preukázané, že by žalobkyňa uhradila žalovanému vyššiu sumu ako sumu, predstavujúcu inak celkovú čiastku úveru, tj. sumu 10 115,25 eur. Sama tvrdila, že žalovanému zaplatila celkovo sumu 7 576,52 eur, pričom žalovaný predložil prehľad úhrad žalobkyne, podľa ktorého zaplatila na úver sumu 7 461 eur. Napriek tomu, že ide o rozdielne sumy, ani jedna z nich nie je vyššia ako suma, ktorá by podľa zmluvy predstavovala celkovú čiastku splatnú žalobkyňou ako spotrebiteľom.

42. S poukazom na to, že žalobkyňa nepreukázala splnenie podmienok pre uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, súd jej žalobu ako nedôvodnú zamietol.

43. Z dôvodu zamietnutia žaloby z vyššie uvedených dôvodov súd už neposudzoval námietku premičania, vznesenú žalovaným. Inak v prípade, ak by bolo sa s ňou v konaní potrebné vyporiadať, súd poukazuje na to, že na tento prípad by prichádzala do úvahy aplikácia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka a objektívna premičacia doba by začala plynúť od okamihu, keď k bezdôvodnému obohateniu skutočne (fakticky) došlo, tj. dňa 14.12.2016. Tým, že žaloba o vydanie bezdôvodného obohatenia bola podaná na súd dňa 11.04.2019, bola podaná v rámci plynutia premičacej doby.

44. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP), súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

45. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

46. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

47. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný bol v konaní úspešný v celom rozsahu, keďže žaloba bola zamietnutá, súd mu priznal voči žalobkyňi nárok na plnú náhradu trov konania. Strany sporu súdu

nenavrhlí a ani súd nezistil existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré by mal postupovať podľa § 257 CSP a náhradu trov konania žalovanému nepriznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

V prípade, že si povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.